

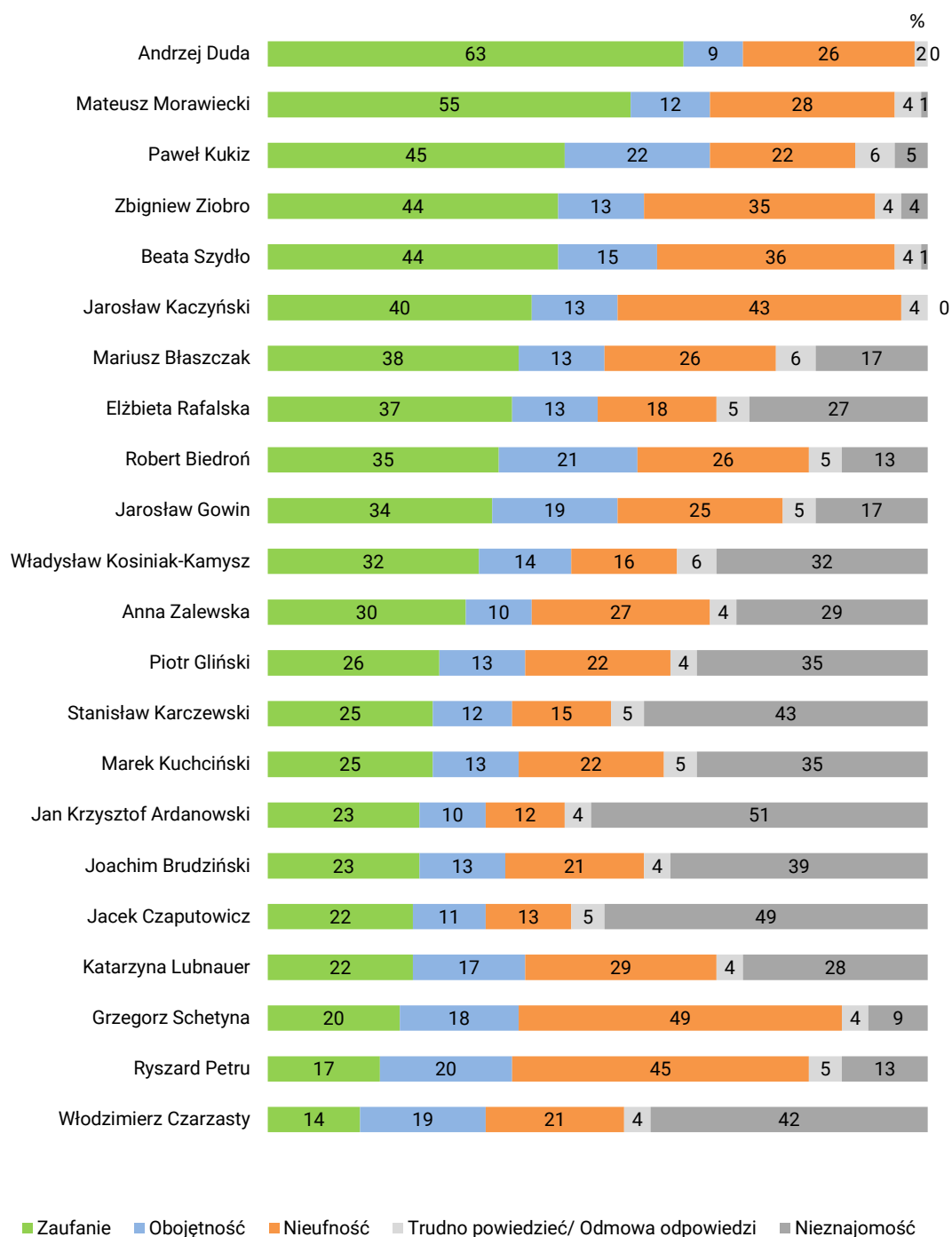
Zaufanie do polityków w lutym

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 23 stycznia 2019 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Zaufanie do polityków w lutym

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (345) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich face-to-face wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 7–14 lutego 2019 roku na liczącej 968 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

W naszych badaniach na liście ocenianych polityków zawsze znajdują się: prezydent RP, marszałkowie Sejmu i Senatu, premier oraz szefowie głównych ugrupowań politycznych. Pozostała część listy podlega zmianom – staramy się uwzględnić inne znaczące w danym okresie postaci sceny politycznej, zarówno spośród polityków parlamentarnych, strony rządowej i opozycyjnej, jak i polityków pozaparlamentarnych. Ankietowani oceniają poszczególnych przedstawicieli sceny politycznej posługując się 11-punktową skalą, której skrajne punkty określone są z jednej strony jako głęboka nieufność (-5), z drugiej zaś – jako bardzo duże zaufanie (+5).

Otrzymane wyniki prezentujemy w dwóch ujęciach. W pierwszym analizujemy rozmiary społecznego zaufania i nieufności w stosunku do poszczególnych polityków w skali ogółu społeczeństwa. Wskazania punktów od -5 do -1 określane są zbiorczo jako deklaracje nieufności, 0 – jako obojętność, zaś wskazania od +1 do +5 – jako deklaracje zaufania. W tym ujęciu obok zagregowanych ocen zaufania, nieufności i obojętności prezentowane są także informacje o odsetkach badanych nierozpoznających poszczególnych polityków oraz niemających opinii na ich temat.

W drugim ujęciu prezentujemy średnie ocen wystawianych poszczególnym osobom jedynie przez tych z badanych, którzy je identyfikują i potrafią ocenić.

ZAUFANIE I NIEUFNOŚĆ

W lutym¹ liderem rankingu zaufania do polityków, tak jak dotychczas, jest urzędujący prezydent. Zaufanie do Andrzeja Dudy wyraża 63% ankietowanych, nie ufa mu zaś nieco ponad jedna czwarta respondentów (26%). Lutowe notowania prezydenta są identyczne jak w styczniu i zbliżone do rejestrowanych w grudniu ubiegłego roku.

Drugie miejsce na liście najczęściej obdarzanych przez Polaków zaufaniem polityków, niezmiennie zajmuje premier Mateusz Morawiecki. Według aktualnych deklaracji ufa mu 55% ankietowanych, nieufność wyraża zaś nieco ponad jedna czwarta (28%).

Na trzecim miejscu lokuje się Paweł Kukiz, który minimalnie wyprzedza w klasyfikacji wicepremier Beatę Szydło oraz ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobrę. Zaufanie do lidera Kukiz'15 ma 45% ankietowanych, nieufność w stosunku do niego wyraża ponad jedna piąta respondentów (22%). Zaufanie do premier Szydło i Zbigniewa Ziobry deklaruje nieznacznie mniej

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (345) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich face-to-face wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 7–14 lutego 2019 roku na liczącej 968 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

osób – po 44% ankietowanych. Notowania obojga tych polityków są niemal identyczne także, jeśli chodzi o poziom deklarowanej nieufności – Beacie Szydło nie ufa 36% ankietowanych, Zbigniewowi Ziobrze – 35% respondentów.

Zaufaniem dwóch piątych badanych cieszy się prezes Prawa i Sprawiedliwości Jarosław Kaczyński (40% deklaracji). W notowaniach tego polityka, mimo nieco mniej krytycznych niż miesiąc temu ocen, przeważa nieufność – brak zaufania do szefa rządzącej formacji wyraża 43% ankietowanych.

Na kolejnych pozycjach rankingu, z zaufaniem niespełna dwóch piątych ankietowanych lokują się: szef MON Mariusz Błaszczak (38% deklaracji zaufania i 26% – nieufności) oraz słabiej znana, ale i relatywnie rzadko budząca negatywne emocje wśród badanych, minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska (37% deklaracji zaufania i 18% – nieufności).

Ponad jedna trzecia ankietowanych darzy zaufaniem lidera nowego ugrupowania Wiosna Roberta Biedronia, który w stosunku do styczniowego pomiaru stracił trochę na zaufaniu społecznym. Obecnie ufa mu 35% badanych, nieufność deklaruje co czwarty (26%). Niemal takie same oceny jak lider Wiosny ma w tym miesiącu wicepremier, szef resortu nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin – ufa mu 34% badanych, a 25% wyraża nieufność.

Na niższym poziomie niż w styczniu kształtuje się obecnie zaufanie do lidera Polskiego Stronnictwa Ludowego Władysława Kosiniaka-Kamysza. Ufa mu niespełna jedna trzecia ankietowanych (32%), w dalszym ciągu w mniejszości pozostają osoby mające doń krytyczny stosunek (16% deklaracji nieufności).

Nieco mniej deklaracji zaufania zbiera minister edukacji narodowej Anna Zalewska. Ufa jej 30% ankietowanych. Społeczny odbiór tej polityk jest jednak mocno zróżnicowany – podobne odsetki badanych wyrażają w stosunku do niej zaufanie, jak i nieufność (27%).

Na kolejnych miejscach rankingu, z zaufaniem mniej więcej jednej czwartej ankietowanych, lokują się wicepremier, minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński oraz marszałkowie Sejmu i Senatu – Marek Kuchciński i Stanisław Karczewski. Zaufanie do wicepremiera Piotra Glińskiego ma 26% ankietowanych, niewiele mniejszy odsetek respondentów mu nie ufa (22%). Bardzo podobnie wypadają oceny marszałka Sejmu Marka Kuchcińskiego – 25% deklaracji zaufania i 22% – nieufności. Lepszy bilans zaufania i nieufności ma cieszący się również zaufaniem jednej czwartej ankietowanych (25%) marszałek Senatu Stanisław Karczewski – nie ufa mu 15% respondentów.

Zaufanie do pozostałych uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej kształtuje się na jeszcze niższym poziomie, nieosiągającym jednej czwartej pozytywnych wskazań. Czynniki warunkującymi niższy poziom zaufania są w tym wypadku zarówno słaba rozpoznawalność, jak i nasilony krytycyzm.

Po 23% deklaracji zaufania zebrali w tym miesiącu nierozpoznawany przez połowę ankietowanych minister rolnictwa i rozwoju wsi Jan Krzysztof Ardanowski oraz trochę lepiej znany, ale bardziej kontrowersyjnie odbierany szef MSWiA Joachim Brudziński (odpowiednio 12% i 21% deklaracji nieufności). Prawie takim samym zaufaniem cieszą się nieznanymi blisko połowie respondentów szef MSZ Jacek Czaputowicz (49% deklaracji nieznamość, 22% – zaufania i 13% deklaracji nieufności)

oraz lepiej znana, ale bardziej krytycznie odbierana szefowa Nowoczesnej Katarzyna Lubnauer. Ufa jej 22% respondentów, nieufność wyraża zaś 29% ankietowanych.

Co piąty badany deklaruje obecnie zaufanie do lidera głównej partii opozycyjnej – szefa Platformy Obywatelskiej Grzegorza Schetyny (20%). W ocenach tego polityka dominują jednak, tak jak dotychczas, negatywne noty (49% deklaracji nieufności).

Ostatnie miejsca w rankingu przypadły w tym miesiącu dwóm pozostałym, uwzględnionym w rankingu liderom ugrupowań opozycyjnych – szefowi ugrupowania Teraz! Ryszardowi Petru oraz przewodniczącemu Sojuszu Lewicy Demokratycznej Włodzimierzowi Czarzastemu. Zaufanie do Ryszarda Petru wyraża obecnie 17% badanych, znacznie więcej, bo 45% respondentów mu nie ufa. Nieufność przeważa także w stosunku do słabiej rozpoznawanego szefa SLD. Włodzimierza Czarzastego nie zna ponad dwie piąte ankietowanych, zaufanie do niego ma 14% respondentów, a 21% mu nie ufa.

Spośród polityków uwzględnionych w sondażu największą nieufność budzą szef PO Grzegorz Schetyna (49%), przewodniczący ugrupowania Teraz! Ryszard Petru (45%) oraz prezes PiS Jarosław Kaczyński (43%). Relatywnie sporo deklaracji nieufności zbierają ponadto wicepremier Beata Szydło (36%) oraz minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro (35%). Zajmującym kolejne miejsce na tej liście szefowej Nowoczesnej Katarzynie Lubnauer oraz premierowi Mateuszowi Morawieckiemu nie ufa niespełna jedna trzecia badanych (odpowiednio 29% i 28% deklaracji nieufności).

W ciągu ostatnich tygodni dzielących kolejne pomiary żaden z polityków uwzględnionych w badaniu nie zyskał znacząco na zaufaniu społecznym. Z korzystnych zmian obserwujemy w tym miesiącu jedynie niewielki spadek krytycyzmu w stosunku do kilkorga przedstawicieli obozu rządzącego. Mniej negatywnych ocen zebrali prezes PiS Jarosław Kaczyński, marszałek Senatu Stanisław Karczewski (spadki nieufności po 4 punkty procentowe), a także premier Morawiecki oraz minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska (spadki nieufności po 3 punkty).

Gorsze niż miesiąc temu są natomiast przede wszystkim oceny głównych przedstawicieli opozycji. O dużej niekorzystnej zmianie można mówić w przypadku szefa PO Grzegorza Schetyny (spadek zaufania o 8 punktów procentowych i wzrost nieufności o 4 punkty). Dużo gorsze niż miesiąc temu (a więc jeszcze przed konwencją prezentującą nowe ugrupowanie Wiosna) są aktualne oceny jej lidera i założyciela, Roberta Biedronia. Zaufanie do niego zadeklarowało o 5 punktów procentowych mniej badanych i o tyle samo wzrósł odsetek respondentów mających do niego negatywny stosunek (wzrost nieufności o 5 punktów). Spore niekorzystne zmiany rejestrujemy także w notowaniach szefa PSL Władysława Kosiniaka-Kamysza. Odsetek badanych darzących go zaufaniem w stosunku do stycznia zmniejszył się o 5 punktów procentowych i jednocześnie minimalnie, w granicach błędu pomiaru, przybyło badanych, którzy mu nie ufają (wzrost o 2 punkty).

Na poziomie zagregowanych deklaracji zaufania i nieufności notowania pozostałych uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej nie zmieniły się znacząco.

TABELA 1

	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	II '19	Różnica od I '19	II '19	Różnica od I '19		
w procentach						
Andrzej Duda	63	0	26	0	9	0
Mateusz Morawiecki	55	1	28	-3	12	1
Paweł Kukiz	45	1	22	-2	22	5
Zbigniew Ziobro	44	0	35	-1	13	4
Beata Szydło	44	0	36	-2	15	1
Jarosław Kaczyński	40	1	43	-4	13	0
Mariusz Błaszczak	38	-	26	-	13	17
Elżbieta Rafalska	37	0	18	-3	13	27
Robert Biedroń	35	-5	26	5	21	13
Jarosław Gowin	34	-3	25	-2	19	17
Władysław Kosiniak-Kamysz	32	-5	16	2	14	32
Anna Zalewska	30	2	27	-2	10	29
Piotr Gliński	26	-1	22	-1	13	35
Stanisław Karczewski	25	-1	15	-4	12	43
Marek Kuchciński	25	-1	22	-2	13	35
Jan Krzysztof Ardanowski	23	-	12	-	10	51
Joachim Brudziński	23	-1	21	-2	13	39
Jacek Czaputowicz	22	0	13	0	11	49
Katarzyna Lubnauer	22	-1	29	0	17	28
Grzegorz Schetyna	20	-8	49	4	18	9
Ryszard Petru	17	-1	45	1	20	13
Włodzimierz Czarzasty	14	0	21	0	19	42

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. Przedstawimy teraz Panu(i) listę osób aktywnych w życiu politycznym naszego kraju. O każdej z nich proszę powiedzieć, w jakim stopniu budzi ona Pana(i) zaufanie. Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której -5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką nieufność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Oczywiście może się Pan(i) posługiwać innymi ocenami tej skali. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę powiedzieć*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, nieufność – wskazania punktów od -1 do -5, obojętność – 0

W zestawieniu pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

TABELA 2. DEKLARACJE ZAUFANIA DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań												
	2018											2019	
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
J.K. Ardanowski	-	-	-	-	-	-	16	19	19	17	-	-	23
R. Biedroń	-	-	-	-	-	-	-	40	41	-	-	40	35
M. Błaszczak	40	39	40	38	38	38	40	42	39	40	37	-	38
J. Brudziński	24	20	22	20	19	19	21	24	20	23	19	24	23
J. Czaputowicz	20	21	24	24	21	19	-	23	20	25	21	22	22
W. Czarzasty	16	15	17	18	16	16	15	15	15	15	16	14	14
A. Duda	72	69	70	68	69	68	66	68	66	67	62	63	63
P. Gliński	28	25	29	26	26	22	26	29	25	29	-	27	26
J. Gowin	38	30	33	33	32	32	34	34	31	38	32	37	34
J. Kaczyński	42	41	42	39	41	39	41	41	41	43	39	39	40
S. Karczewski	28	24	28	26	26	24	27	29	22	28	24	26	25
W. Kosiniak-Kamysz	31	30	30	31	29	29	26	29	28	30	27	37	32
M. Kuchciński	27	25	27	24	25	23	26	27	23	26	23	26	25
P. Kukiz	49	48	48	50	52	48	53	52	50	46	45	44	45
K. Lubnauer	24	26	25	23	22	24	22	23	24	24	20	23	22
M. Morawiecki	64	60	61	59	57	57	57	57	54	58	55	54	55
R. Petru	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	18	17
E. Rafalska	43	38	40	40	38	37	38	41	38	42	-	37	37
G. Schetyna	22	21	21	25	20	23	23	23	23	26	24	28	20
B. Szydło	58	52	49	46	48	49	48	48	46	-	42	44	44
A. Zalewska	-	-	-	-	-	-	30	29	29	-	-	28	30
Z. Ziobro	46	44	49	45	45	43	49	48	47	46	44	44	44

TABELA 3. DEKLARACJE NIEUFNOŚCI DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań												
	2018											2019	
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
J.K. Ardanowski	-	-	-	-	-	-	5	4	5	4	-	-	12
R. Biedroń	-	-	-	-	-	-	-	20	18	-	-	21	26
M. Błaszczak	25	27	25	28	26	24	27	23	27	26	28	-	26
J. Brudziński	17	19	17	20	20	18	21	16	19	20	22	23	21
J. Czaputowicz	5	7	6	10	8	9	-	8	10	9	12	13	13
W. Czarzasty	20	20	20	20	18	17	20	21	18	22	24	21	21
A. Duda	17	19	18	18	20	20	21	22	24	23	26	26	26
P. Gliński	17	22	19	22	20	20	20	20	19	19	-	23	22
J. Gowin	24	34	30	28	28	28	25	27	28	23	27	27	25
J. Kaczyński	45	42	41	44	42	44	42	43	44	42	45	47	43
S. Karczewski	15	17	15	18	17	17	17	15	17	16	17	19	15
W. Kosiniak-Kamysz	13	16	14	15	13	13	16	16	18	17	18	14	16
M. Kuchciński	17	21	20	25	21	22	22	21	24	20	23	24	22
P. Kukiz	23	24	21	20	20	21	19	19	21	24	26	24	22
K. Lubnauer	25	25	24	27	26	22	27	24	24	26	32	29	29
M. Morawiecki	13	19	17	20	21	21	24	25	28	25	28	31	28
R. Petru	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44	44	45
E. Rafalska	10	11	12	22	21	19	17	16	17	16	-	21	18
G. Schetyna	48	51	46	44	47	43	45	45	47	45	46	45	49
B. Szydło	28	32	35	36	35	34	34	35	37	-	39	38	36
A. Zalewska	-	-	-	-	-	-	24	22	25	-	-	29	27
Z. Ziobro	34	35	33	36	34	34	32	32	34	35	34	36	35

ŚREDNIE OCEN NA SKALI ZAUFANIA–NIEUFNOŚCI

Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania oraz nieufności i odnosiły się do ogółu badanych. W poniższym ujęciu prezentujemy średnie ocen, które są syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień wobec poszczególnych polityków, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia ich znajomości.

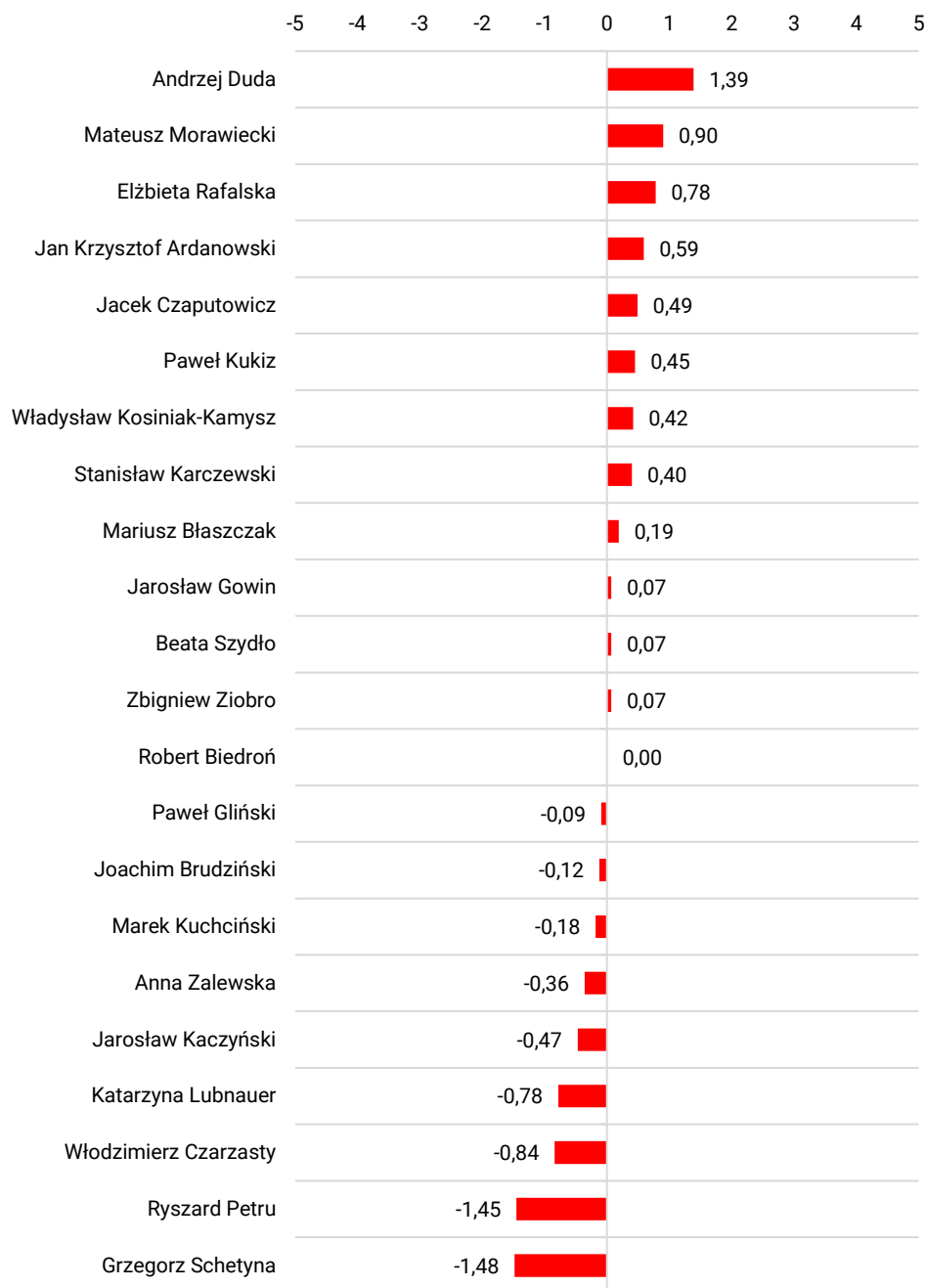
W lutym, tak jak dotychczas, najwyższą średnią ocen na skali zaufania i nieufności, świadcząca o największej przewadze pozytywnych nastawień, ma urzędujący prezydent Andrzej Duda (1,39 punktu). Drugą co do wartości średnią ocen uzyskał w tym miesiącu premier Mateusz Morawiecki (0,90). Na trzeciej pozycji wśród najlepiej odbieranych przedstawicieli sceny politycznej lokuje się obecnie szefowa resortu rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbieta Rafalska (0,78).

Relatywnie wysoką średnią ocen, świadcząca o sporej przewadze zaufania nad nieufnością, mają jeszcze: szef resortu rolnictwa i rozwoju wsi Jan Krzysztof Ardanowski, minister spraw zagranicznych Jacek Czaputowicz, lider Kukiz'15 Paweł Kukiz, szef PSL Władysław Kosiniak-Kamysz oraz marszałek Senatu Stanisław Karczewski (średnie w granicach od 0,59 do 0,40). Pozytywne noty przeważają, choć już w niewielkim tylko stopniu, w ocenach szefa MSWiA Mariusza Błaszczaka (0,19).

Średnie bliskie wartości 0, a więc wskazujące na niemal całkowite równoważenie się pozytywnych i negatywnych nastawień, mają: Jarosław Gowin, Beata Szydło, Zbigniew Ziobro, Robert Biedroń i Piotr Gliński (średnie od 0,07 do -0,09).

Nieufność nieznacznie przeważa nad zaufaniem w ocenach Joachima Brudzińskiego oraz marszałka Sejmu Marka Kuchcińskiego (odpowiednio -0,12 i -0,18). O raczej niekorzystnym wizerunku i sporej przewadze negatywnych ocen można natomiast mówić w przypadku minister edukacji narodowej Anny Zalewskiej (-0,36), a zwłaszcza szefa rządzącej formacji Jarosława Kaczyńskiego (-0,47). Zdecydowanie ujemnie wypada też bilans ocen liderów większości ugrupowań opozycyjnych. Niską średnią ocen, świadcząca o dużej przewadze negatywnych ocen, mają Katarzyna Lubnauer i Włodzimierz Czarzasty (odpowiednio -0,78 i -0,84). Negatywne nastawienie najsilniej dominuje jednak w ocenach Ryszarda Petru oraz Grzegorza Schetyny (odpowiednio -1,45 i -1,48).

RYS. 1. Zaufanie do polityków w lutym 2019 – średnie na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie)

Luty nie był korzystny dla polityków. Żaden z uwzględnionych w kolejnych badaniach przedstawicieli sceny politycznej nie poprawił znacząco swych dotychczasowych notowań. Dużą zmianą w stosunku do ubiegłego miesiąca jest natomiast pogorszenie się ocen liderów trzech najbardziej liczących się w tej chwili ugrupowań opozycyjnych: przewodniczącego PO Grzegorza Schetyny (spadek średniej ocen o 0,41 punktu), szefa PSL Władysława Kosiniaka-Kamysza (różnica średnich –0,44 punktu) oraz twórcy i lidera nowo powstałej Wiosny – Roberta Biedronia (spadek średniej o 0,45 punktu).

TABELA 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmiany)	Zmiany średnich zaufania na skali od –5 do +5		
	I 2019	II 2019	Różnica
Elżbieta Rafalska	0,56	0,78	0,22
Stanisław Karczewski	0,19	0,40	0,21
Jarosław Kaczyński	–0,62	–0,47	0,15
Anna Zalewska	–0,51	–0,36	0,15
Mateusz Morawiecki	0,76	0,90	0,14
Beata Szydło	–0,05	0,07	0,12
Andrzej Duda	1,28	1,39	0,11
Piotr Gliński	–0,19	–0,09	0,10
Zbigniew Ziobro	–0,02	0,07	0,09
Marek Kuchciński	–0,26	–0,18	0,08
Jacek Czaputowicz	0,43	0,49	0,06
Joachim Brudziński	–0,15	–0,12	0,03
Paweł Kukiz	0,43	0,45	0,02
Jarosław Gowin	0,06	0,07	0,01
Katarzyna Lubnauer	–0,75	–0,78	–0,03
Włodzimierz Czarzasty	–0,70	–0,84	–0,14
Ryszard Petru	–1,31	–1,45	–0,14
Grzegorz Schetyna	–1,07	–1,48	–0,41 *
Władysław Kosiniak-Kamysz	0,86	0,42	–0,44 *
Robert Biedroń	0,45	0,00	–0,45 *

* Różnice średnich ocen istotne statystycznie na poziomie 0,05

W lutym liderem rankingu zaufania do polityków pozostaje urzędujący prezydent Andrzej Duda. Na drugim miejscu niezmiennie lokuje się premier Mateusz Morawiecki. To jedyni spośród uwzględnionych w badaniu przedstawiciele i sceny politycznej, którzy cieszą się zaufaniem większości Polaków. Trzecie miejsce zajmuje lider ruchu Kukiz'15 Paweł Kukiz, minimalnie wyprzedzając wicepremier Beatę Szydło oraz ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobro.

Największą nieufność Polaków budzą lider PO Grzegorz Schetyna, były szef Nowoczesnej, a obecnie przewodniczący ugrupowania Teraz! Ryszard Petru oraz prezes PiS Jarosław Kaczyński.

Drugi miesiąc roku okazał się niezbyt korzystny dla klasy politycznej. Żaden z uwzględnionych w badaniu polityków nie zyskał znacząco na zaufaniu społecznym. Natomiast stracili w odbiorze społecznym przewodniczący PO Grzegorz Schetyna, szef PSL Władysław Kosiniak-Kamysz oraz lider nowego ugrupowania Wiosna, Robert Biedroń. Trzeba zastrzec, że badanie było przeprowadzone przed rozwinięciem projektu zjednoczeniowej opozycji – Koalicji Europejskiej – oraz przystąpieniem do niej SLD i innych ugrupowań.

Opracowała

Agnieszka Cybulska